

REFERENCES

1. "Charter of Paris for a New Europe OSCE" ; Charter, International document from 21.11.1990 p., available at : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_058.
2. "About National Police" : Law of Ukraine from July 2, 2015 № 580-VIII, *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, 2015, no. 40-41, art. 379.
3. "Statement about Communal council under the Ministry of Internal Affairs of Ukraine" : Decision of the Public Council under the Ministry of Internal Affairs of Ukraine from February 1, 2013, available at : <http://www.npu.gov.ua/uk/publish/article/861494>.
4. "About providing of participation in the formation and realization of state policy" Cabinet of Ministry Resolution of Ukraine from the November 3, 2010 № 996, *Ofitsiyeni visnyk Ukrayiny*, 2010, no. 84, p. 36, art. 2945.
5. "About access to the public information" : Law of Ukraine from 13.01.2011 № 2939-VI, *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, 2011, no. 32, art. 314.
6. "About civil appealing" : Law of Ukraine from 02.10.1996 № 393/96-BP, *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, 1996, no. 47, art. 256.
7. "About Approval of the work Procedure with citizens and organize their personal reception at the Ministry of Internal Affairs of Ukraine" : Order of the Interior Ministry of Ukraine of 10.10.2004 № 1177, *Ofitsiyeni visnyk Ukrayiny*, 2004, no. 43, p. 93, art. 2853.
8. "On approval of Instruction on admission, registration, review requests for public information and compensation requestor actual costs of copying and printing of documents in the Ministry of Internal Affairs of Ukraine" : Order of the Interior Ministry of Ukraine of 27.03.2012 № 245, *Ofitsiyeni visnyk Ukrayiny*, 2012, no. 32, art. 1208.
9. "Convention about protection of human rights and basic freedoms" : Decision of European Council from 04.11.1950, *Ofitsiyeni visnyk Ukrayiny*, 2006, no. 13-32, art. 270.
10. On the practice of administrative courts the Law of Ukraine on January 13, 2011 № 2939-VI "About access to the public information" : Resolution of Supreme Court of Ukraine №11 from 30.09.2011, available at : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0011760-13/card6#Public>.
11. Kryshtanovych, M. (2012), "Foreign experience of state administration in police activity and opportunities of its using in Ukraine", *Efektivnist derzhavnoho upravlinnya : zbirnyk naukovykh prats*, Iss. 32, pp. 56-66.
12. "About approval the Instruction about order of policemen attestation" : Order of Ministry of Internal Affairs of Ukraine from 17.11.2015 № 1465, *Ofitsiyeni visnyk Ukrayiny*, 2015, no. 90, p. 234, art. 3073.

УДК 342.9: 336.146.07 (477)

**КЛАСИФІКАЦІЙНІ ОЗНАКИ ДЕРЖАВНОЇ КАЗНАЧЕЙСЬКОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ЯК СУБ'ЄКТА АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА**

Прекрасна О.І., аспірант

*Національний авіаційний університет, просп. Космонавта Комарова, 1, м. Київ, Україна
kafedra92@ukr.net*

За допомогою використання комплексного підходу до виокремлення критеріїв класифікації видів суб'єктів адміністративного права наводяться характеристики та особливості Державної казначейської служби України. Особливу увагу приділено обґрунтуванню віднесення досліджуваного органу влади до колективних

суб'єктів адміністративного права. За сукупністю наведених характеристик визначається місце Державної казначейської служби України в системі суб'єктів цієї публічної галузі права.

Ключові слова: державна казначейська служба, виконавчо-розпорядчий орган, суб'єкт адміністративного права, класифікація суб'єктів, колективний суб'єкт.

КЛАССИФИКАЦИОННЫЕ ПРИЗНАКИ ГОСУДАРСТВЕННОЙ КАЗНАЧЕЙСКОЙ СЛУЖБЫ УКРАИНЫ КАК СУБЪЕКТА АДМИНИСТРАТИВНОГО ПРАВА

Прекрасная Е.И.

*Национальный авиационный университет, просп. Космонавта Комарова, 1, г. Киев, Украина
kafedra92@ukr.net*

С помощью использования комплексного подхода к выделению критериев классификации видов субъектов административного права автором указываются характеристики и особенности Государственной казначейской службы Украины. Особое внимание уделено обоснованию отнесения исследуемого органа власти к числу коллективных субъектов административного права. По совокупности приведенных характеристик определяется место Государственной казначейской службы Украины в системе субъектов этой публичной отрасли права.

Ключевые слова: государственная казначейская служба, исполнительно-распорядительный орган, субъект административного права, классификация субъектов, коллективный субъект.

CLASSIFICATION ATTRIBUTES OF STATE TREASURY SERVICE OF UKRAINE AS SUBJECTS OF ADMINISTRATIVE LAW

Prekrasna O.I.

*National aviation university, boulevard Komarova, 1, Kyiv, Ukraine
kafedra92@ukr.net*

The author emphasized that one of the problem areas of public administration which requires urgent updates, including through Europeanization, is the financial (including budget, tax) field. Accordingly, the transition to the new pro-European model of public finance management must take place with simultaneous viewing the legal status of the subjects of power management. An important and powerful simultaneously service the subject in this field is the State Treasury Service of Ukraine.

Developing the idea of the need for differentiation in legal theory the concept of "subject of law" and "subject of legal relations", which relate as abstract and concrete, as a basic (formal) and specific (actual) state of the subject.

The author gives a definition of the main subject of administrative law. It specifies its commitment to the approach V. Kolpakov. Under this approach, the author believes that an administrative law is the bearer of rights and obligations in the field of public administration.

Reported that the classification system of administrative law subjects is inherent a significant list of basic criteria for separation of these entities. Following a comprehensive approach (T. Matselyk), selected a few basic criteria of classification, which describes the status of the State Treasury Service of Ukraine as a subject of administrative law. To do this, the author analyzes the status regulations.

Special attention is given to this ground of classification authority to the collective subjects of administrative law.

As a result of generalization the characteristics highlighted classification criteria of the State Treasury as the subject of administrative law. These include the separation of the external features of a public legal person with independent status; individualization, which provides a clearly defined name which is unique and reflects the purpose of this branch of the subject in the system of executive and administrative authorities; possession of a status governmental competence in public financial management and the legality of their immediate implementation; organized on three levels of government (central, regional, local) to achieve the goal of a unified state, determined by law; central monopoly in state institutions in realization of state policy in the areas of treasury services budget, accounting, budget execution; are subjects of the government concerning its staff, consisting of government officials and employees, as well as subordinate territorial authorities (administration (departments) in districts, districts in towns, cities, regional, national importance), and others.

From the combination the signs that indicate the State Treasury belonging to the subjects of administrative law, the appointed place of authority in the system of subjects in this field. The author concludes that the State Treasury is of type collective subjects of administrative law class – public figures, family – governmental organizations, the second type – executive and administrative bodies of state power; variety – the central executive authorities to implement the state policy in the field of finance.

Key words: state treasury office, executive and regulatory body, subject of administrative law, classification of the subjects, collective subject.

Трансформаційні процеси, що ґрунтуються на принципі людиноцентризму, започатковані в останні роки в державному управлінні, зумовлюють необхідність перегляду функцій та повноважень як державного апарату загалом, так і окремих його органів. Очевидно, найбільш значущі зміни в цьому напрямі очікуються в діяльності державних органів виконавчої влади, які є основою розвитку сервісних взаємовідносин між державою та громадянином (людиною). Оскільки такі зв'язки переважно регулюються нормами адміністративного права, у сучасній науці і практиці виникає

потреба в їх взаємній адаптації. Однією з проблемних сфер державного управління, що вимагає нагального оновлення, у тому числі шляхом європеїзації, є фінансова (у тому числі бюджетна, податкова) сфера. Відповідно, перехід до нової проєвропейської моделі державного управління фінансами має відбуватись з одночасним переглядом правового статусу владних суб'єктів такого управління. Ключовим владним і водночас сервісним суб'єктом у цій сфері є Державна казначейська служба України (Держказначейство).

Безперечно, переосмисленню будь-якого явища, у тому числі статусу вказаного суб'єкта, передують попереднє з'ясування його чинного стану, визначення наявних характеристик.

Загальний огляд української навчально-наукової літератури та публіцистики дозволяє відзначити, що діяльність та статус казначейських органів є предметом переважно економічних і правових досліджень. Зокрема, фахівці-економісти О. Амосов, І. Басанцов, О. Батура, Л. Гордієнко, Н. Єршова, Т. Кублікова, Е. Курганська, П. Петрашко, В. Стоян, С. Юрій достатньо глибоко розглядали питання становлення та розвитку казначейських органів в Україні, їх роль у бюджетному процесі, контрольну функцію у сфері фінансів тощо; правники О. Андрійко, В. Гаращук, А. Іванський, Л. Савченко, Т. Коломоєць та інші досліджували правову сторону діяльності органів казначейства в межах єдиного механізму державного управління фінансами; не менша активність у процесі дослідження ролі Держказначейства в реалізації фінансової політики держави спостерігається з боку фахівців з державного управління, наприклад Т. Іванової, Я. Казюк, І. Розпутенка та ін.

Визнаючи наукову цінність теоретичних напрацювань перерахованих та багатьох інших дослідників з проблематики діяльності Держказначейства, зауважимо, що адміністративна наука містить лише загальні, поверхневі напрацювання з відповідних питань. Водночас саме адміністративно-правова доктрина сприяє формуванню теоретичних і правових основ функціонування органів виконавчої влади в усіх сферах економіки країни.

Виходячи з недостатньої розробленості адміністративно-правових питань статусу Держказначейства, вважаємо необхідним визначити місце цього державного органу в системі суб'єктів адміністративного права, окресливши його основні класифікаційні характеристики та особливості, що становитиме мету даної статті.

У новітній правовій науці з переходом до розмежування понять «суб'єкт права» та «суб'єкт правовідносин», які співвідносяться як абстрактне та конкретне, провідні учені та дослідники-початківці у своїх роботах виправдано типово підходять до диференціації правового статусу суб'єкта права та окремо суб'єкта правовідносин як базового (формального) та особливого (фактичного) стану. Адже з'ясування характеристик та особливостей першого рівня статусу дає можливість оптимально моделювати правове дослідження другого типу статусу.

Для досягнення означеної вище мети нашої роботи, дотримуючись вказаного методологічного підходу, вважаємо за необхідне навести найбільш поширені трактування поняття суб'єкта адміністративного права. Таким суб'єктом, зокрема, визначається:

- учасник правовідносин, який має суб'єктивні права та обов'язки, визначені нормами адміністративного права [1, с. 12];
- носій прав і обов'язків у сфері державного управління, які передбачені адміністративно-правовими нормами, здатний надати права реалізовувати, а покладені обов'язки виконувати [2, с. 46] та самостійно виступати суб'єктом відповідальності [3, 102–103];
- учасник суспільних відносин, який має суб'єктивні права та виконує юридичні (суб'єктивні) обов'язки, встановлені адміністративно-правовими нормам [4, с. 189];
- самостійна, незалежна в межах закону правова особа (індивід, організація), якій властиві власні інтереси, цілі, воля (проявляється в адміністративній правосуб'єктності) та яка має здатність вступати в адміністративно-правові відносини [5, с. 160];
- особа, яка має певні права та обов'язки, сформульовані в нормах адміністративного права, і може вступати в адміністративно-правові відносини [6, с. 73];
- особа (фізична особа, колективна особа, структурний підрозділ колективної особи), яка є суб'єктом адміністративних правовідносин, що становлять предмет адміністративного права [7, с. 56];

- одна зі сторін публічної управлінської діяльності, учасник управлінських відносин, наділений законодавством правами, обов'язками, повноваженнями, компетенцією, відповідальністю, здатністю вступати в адміністративно-правові відносини, в які він вступає або за власним бажанням, або в силу обов'язку, покладеного на нього спеціальною правовою нормою [8, с. 158].

Не ставлячи завданням виробити власне визначення, вважаємо достатнім заявити про свою позицію в частині підтримки поняття, даного професором В. Колпаковим. Таким чином, у якості суб'єкта адміністративного права в цій роботі ми будемо використовувати наступне визначення: суб'єкт адміністративного права – це носій прав і обов'язків у сфері державного управління, що передбачені адміністративно-правовими нормами, здатний надати права реалізовувати, а покладені обов'язки виконувати та самостійно виступати суб'єктом відповідальності. Слід погодитись з Я. Сандул і акцентувати увагу на тому, що в даному визначенні для категоріювання використовується термін «носій», на відміну від таких поширених формулювань, як «особа» або «власник прав та обов'язків», які є не зовсім прийнятними: термін «особа» можна застосувати не до кожного колективного суб'єкта, а застосування приватно-правового поняття «власник» щодо прав і обов'язків взагалі є дискусійним [3, с. 102].

Очевидно, як те, що обране нами за основу, так і більшість інших визначень поняття суб'єкта адміністративного права мають узагальнений характер і у повній мірі не сприяють галузевій ідентифікації того чи іншого суб'єкта права загалом. Більш значним ступенем ефективності в цьому завданні відзначається метод класифікації.

Загальний огляд наявних у сучасній юридичній науці систем класифікації суб'єктів адміністративного права дозволив визначити значний перелік основних критеріїв поділу цих суб'єктів. Зокрема, це організаційно-правова форма, правовий статус, зовнішня відокремленість, належність до держави, наявність владних повноважень, ступінь участі в публічно-правових відносинах та багато інших. Наявність широкої гами різноманітних підходів до вирішення цієї проблеми свідчить про об'єктивні труднощі дослідників у об'єднанні великої кількості осіб, органів та організацій, що складають систему суб'єктів адміністративного права. Безумовно, будь-якого одного критерію недостатньо для чіткого визначення та аналізу реальних суб'єктів адміністративного права [9, с. 555]. Тому, віддаючи належне наведеним класифікаціям, видається за доцільне використовувати комплексний підхід до виокремлення та класифікації суб'єктів адміністративного права, заснований на застосуванні в якості базового критерію особливостей їх організаційно-правової форми, що має доповнюватися такими додатковими критеріями, як особливості правового статусу та наявність і обсяг владних повноважень. Такий підхід представлений, зокрема, у роботах Т. Мацелик [10, с. 252-253].

Відповідно, керуючись критеріями цього поділу та класифікаційними ознаками, притаманними відповідним видам, означимо місце Державної казначейської служби України в системі суб'єктів адміністративного права.

За першим критерієм, *організаційно-правовою формою*, Держказначейство слід відносити до *колективних суб'єктів* адміністративного права, які визначаються як організовані, відособлені групи людей, наділені правом виступати у відносинах з іншими суб'єктами як єдине ціле, персоніфіковане [11, с. 66]. Очевидність належності органів Держказначейства до цього виду підтверджується відповідними ознаками.

По-перше, *організованість* органів Держказначейства усіх рівнів (від центрального до місцевого) базується на єдиній меті, яка в даному випадку відображає потребу держави в реалізації державної політики у сферах казначейського обслуговування бюджетних коштів, бухгалтерського обліку виконання бюджетів [12]. Відповідно, Держказначейство виступає засобом досягнення вказаних державних цілей. При цьому, як засвідчує історія розвитку цього відомства, стабільність і тривалість цього колективного суб'єкта в часі, а також визначення його завдань, функцій на центральному рівні та їх розподіл в ієрархічній структурі Держказначейства, з одного боку, характеризуються відносною стійкістю (функціонує з 27 квітня 1995 року по теперішній час) і знаходять своє закріплення в нормативних актах, з іншого боку – у повній мірі залежні від його засновника (держави), пріоритетів і напрямів його розвитку на певному історичному етапі, що відбивається на найменуванні, формі, структурі цього державного колективного суб'єкта (наприклад, зміна назви мала місце декілька разів: з 1995 р. до 2005 р. – «Державне казначейство», з 2005 р. до 2011 р. – «Державне казначейство України», з 2011 р. – «Державна казначейська служба України»).

По-друге, для органів Держказначейства (від центрального його рівня до низового) характерна *індивідуалізація* як ознака колективних суб'єктів адміністративного права, що полягає в чітко визначеній назві, яка є неповторною та відображає галузеве призначення цього суб'єкта в системі виконавчо-розпорядчих органів влади. До того ж назва цього органу закріплюється Кабінетом Міністрів (далі – КМ) України в його постановах.

По-третє, Держказначейство відзначається *єдністю волі групи людей*, загальна сукупність яких становить персонал служби, а саме державні службовці та працівники. Єдність волі таких колективних суб'єктів адміністративного права формується та забезпечується шляхом побудови обґрунтованої раціональної й ефективної структури цього органу, яка затверджується головою служби за погодженням з міністром фінансів України (п. 16), а також нормативним встановленням порядку відносин всередині цієї структури та між членами цієї групи людей (персоналу). Крім того, для Держказначейства характерною рисою є організаційна особливість встановлення чисельності його персоналу (групи людей). Так, первинно граничну чисельність усього персоналу (державних службовців і працівників) Держказначейства встановлює КМ України, відповідно до якої чисельність для апарату служби вже встановлюється її головою за погодженням з Мінфіном, а для територіальних її органів – визначається керівником відповідного головного управління та затверджується головою служби [13]. Єдність волі всього персоналу цієї служби забезпечується також через інструмент розподілу структурних підрозділів і посад в органі Держказначейства того чи іншого рівня, закріплюючи такий розклад в штатному розподілі, який затверджується головою Держказначейства (для апарату служби – за погодженням з Мінфіном). Саме в таких розпорядчих нормативних документах, з одного боку, єдина воля всього колективу служби розподіляється у формі структурних завдань і функцій підрозділів і посадових осіб, а з іншого боку, ефективне виконання вказаних компетенцій має сприяти досягненню єдиної мети. При цьому незалежно від рівня (територіального, центрального) посадової особи чи органу (підрозділу) єдиної служби їх діяльність відображає єдину персону представника держави – Держказначейство, а не відокремлену самостійну його частку. Водночас цей суб'єкт, як і будь-який інший державний орган, знеособлює своїх працівників, заміна яких на відповідних посадах сама по собі не впливає на правове становище усієї служби, її акти, назву тощо.

По-четверте, Держказначейство як колективний суб'єкт адміністративного права володіє *адміністративною правосуб'єктністю*, під якою найчастіше розуміється здатність особи бути носієм адміністративних прав і обов'язків (адміністративна правоздатність), спроможність своїми власними діями реалізовувати такі права та виконувати обов'язки (адміністративна дієздатність), а також нести адміністративну відповідальність за вчинення правопорушення (адміністративна деліктоздатність) [14, с. 335].

Отже, відповідно до означених критеріїв Держказначейство є організацією, що характеризується організаційно та юридично єдиним колективом, чіткою внутрішньою структурою. Ця організація реалізує свою правосуб'єктність у публічній сфері адміністративного права через уповноважені органи, посадових осіб, які у зовнішніх та внутрішньоорганізаційних відносинах діють від імені організації (зокрема, голова Служби, його заступники та інші службові особи тощо) та в інтересах держави. Виходячи з класифікаційних видів колективних суб'єктів адміністративного права [15, с. 71], Держказначейство слід відносити до органів державної виконавчої влади.

За другим критерієм, *зовнішньою відокремленістю*, Держказначейство належить до публічних юридичних осіб із самостійним статусом та має риси, які ми докладно розглянули в попередніх наших публікаціях [16].

Наступний критерій дозволяє розмежувати суб'єктів адміністративного права на тих, що *наділені владними повноваженнями*, та таких, що не мають відповідних повноважень. При цьому в межах першої групи, виділяючи в ній декілька підвидів, зокрема суб'єктів, що володіють делегованими владними повноваженнями, Держказначейство слід відносити до підвиду суб'єктів зі статусними владними повноваженнями у сфері управління фінансами. Варто відзначити, що така властивість цього суб'єкта передбачає формування державної волі, спрямовуючи її на інших суб'єктів адміністративного права, зокрема шляхом прийняття правового рішення, яким визначаються правові моделі (порядки, правила) поведінки інших суб'єктів. У такий спосіб Держказначейство, задовольняючи публічний (державний) інтерес у сфері фінансів, здобуває здатність забезпечувати поведінку іншої сторони (представленої як владними, так не владними суб'єктами) у необхідних межах у адміністративних правовідносинах. Так, наприклад, у неюрисдикційних (реєстраційних)

правовідносинах, що виникають при відкритті й обслуговуванні бюджетних і небюджетних рахунків у Держказначействі, його органи забезпечують поведінку усіх осіб – власників відповідних рахунків, пов'язану з їх використанням.

Близьким за змістом є наступний класифікаційний критерій. За *ступенем участі в публічному управлінні фінансами* досліджуваний орган влади належить до суб'єктів, які безпосередньо реалізують надані їм повноваження з метою забезпечення належного порядку управління (поряд із суб'єктами, чий інтереси та права підлягають реалізації та захисту в публічному управлінні фінансами, та суб'єктами, які опосередковано (через власний апарат) беруть участь у такому публічному управлінні).

За *аксіологічним* критерієм Держказначейство належить до первинних (поряд з таким видом, як вторинні) суб'єктів адміністративного права, до яких належать органи публічної адміністрації та індивіди. І хоча діяльність цього державного органу спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через міністра фінансів (п.1) [12], функціональний блок його статусу дозволяє визначати цього суб'єкта органом публічної адміністрації.

За *сферами виникнення та функціонування* Держказначейство належить до суб'єктів публічного права (поряд із суб'єктами приватного права), адже цей орган виконавчої влади належить до превалюючих суб'єктів адміністративного права, тобто суб'єктів, що виконують публічні функції, а саме адміністративні, політичні та інші функції у сфері фінансів.

У результаті узагальнення наведених характеристик можна виділити такі *класифікаційні ознаки* Держказначейства як суб'єкта адміністративного права:

- зовнішня відокремленість з рисами публічної юридичної особи з самостійним статусом;
- індивідуалізація, що передбачає чітко визначену назву, яка є неповторною та відображає галузеве призначення цього суб'єкта в системі виконавчо-розпорядчих органів влади;
- володіння статусними владними повноваженнями у сфері державного управління фінансами та правомочністю безпосередньої їх реалізації;
- організованість на трьох рівнях державного управління (центральному, регіональному, місцевому) задля досягнення єдиної державної мети, визначеної законом;
- визначена відомча самостійність з власною єдиною владною вертикаллю та визначеною організаційно-штатною структурою, необхідною для реалізації державних функцій, виступаючи від імені держави на усіх рівнях державного управління;
- центральне монопольне положення в державних інституціях у реалізації державної політики у сферах казначейського обслуговування бюджетних коштів, бухгалтерського обліку виконання бюджетів;
- виступає суб'єктом державного управління щодо свого персоналу, який складають державні службовці та працівники, а також підпорядкованих їм територіальних органів (управління (відділення) у районах, районах у містах, містах обласного, республіканського значення);
- спрямування та координація діяльності Держказначейства здійснюється Кабінетом Міністрів України через міністра фінансів України.

Таким чином, за виявленими ознаками, сукупність яких вказує на належність Держказначейства до суб'єктів адміністративного права, можна визначити місце цього органу влади в системі суб'єктів цієї галузі. Таке місце визначається типом, класом, родом, видом, різновидом. Відповідно, Держказначейство належить до типу колективних суб'єктів адміністративного права, класу публічних осіб, роду державних організацій, виду виконавчо-розпорядчих органів державної влади; різновиду центральних органів виконавчої влади з реалізації державної політики у сфері фінансів.

Наведені в роботі характеристики визначають лише перший (формальний) рівень адміністративно-правового статусу Держказначейства – належність його до суб'єктів адміністративного права. Проте відкритим залишається питання щодо з'ясування особливостей другого (фактичного) рівня статусу цього суб'єкта – у адміністративних правовідносинах, на чому ми зосередимо увагу в наступних дослідженнях.

ЛІТЕРАТУРА

1. Голосніченко І.П. Адміністративне право України : навч. посіб. / І.П. Голосніченко, М.Ф. Стахурський, Н.І. Золотарьова ; [за ред. І.П. Голосніченка]. – К. : ГАН, 2005. – 232 с.
2. Колпаков В.К. Адміністративно-деліктний правовий феномен / В.К. Колпаков // Національна академія внутрішніх справ України. – К. : Юрінком Інтер, 2004. – 528 с.
3. Сандул Я.М. До визначення категорії «суб'єкт адміністративного права» / Я.М. Сандул // Наше право. – 2014. – № 7. – С. 99-103.
4. Адміністративне право України. Академічний курс : підруч. : у 2 т. / [ред. колегія : В.Б. Авер'янов (голова) та ін.]. – К. : Юрид. думка, 2005. – Т. 1 : Загальна частина. – 2005. – 624 с.
5. Мацелик Т.О. Суб'єкти адміністративного права : поняття та види / Т.О. Мацелик // Науковий вісник Національного університету ДПС України. – 2009. – № 3 (46). – С. 159-164.
6. Стеценко С.Г. Адміністративне право України : навч. посіб. / С.Г. Стеценко. – К. : Атіка, 2007. – 624 с.
7. Віхляєв М.Ю. Співвідношення понять «суб'єкти адміністративного права» та «суб'єкти адміністративних правовідносин» у контексті розгляду громадських об'єднань як суб'єктів адміністративного права / М.Ю. Віхляєв // Право і суспільство. – 2013. – № 3. – С. 50-57.
8. Россинский Б.В. Административное право : учебник / Б.В. Россинский, Ю.Н. Стариков. – 4-е изд., пересмотр. и доп. – М. : Норма, 2009. – 928 с.
9. Фролов Ю.М. Суб'єкти адміністративного права : сутність та підстави класифікації / Ю.М. Фролов // Актуальні проблеми права : теорія і практика. – 2012. – № 25. – С. 549-557.
10. Мацелик Т.О. Класифікація суб'єктів адміністративного права / Т.О. Мацелик // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. – К. : Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2011. – Вип. 53. – С. 248-253.
11. Бахрах Д.Н. Административное право : учебник для вузов. – 3-е изд., пересмотр. и доп. / Д.Н. Бахрах, Б.В. Россинский, Ю.Н. Стариков. – М. : Норма, 2007. – 816 с.
12. Про затвердження Положення про Державну казначейську службу України : Постанова Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2015 р. № 215 // Урядовий кур'єр. – 2015. – 24 квіт. – № 75.
13. Про затвердження положень про територіальні органи Державної казначейської служби України : Наказ Міністерства фінансів України від 12 жовт. 2011 р. № 1280 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 87. – Ст. 3184.
14. Адміністративне право України в сучасних умовах (виклики початку ХХІ століття) : монографія / В.В. Галуцько, В.І. Олефір, М.П. Пихтін, та ін. ; [за заг. ред. В.В. Галуцька]. – Херсон : ВАТ «Херсонська міська друкарня», 2010. – 378 с.
15. Фролов Ю.М. Проблеми визначення та класифікації колективних суб'єктів адміністративного права / Ю.М. Фролов // Європейські перспективи. – 2012. – № 4. – Ч. 2. – С. 67-72.
16. Прекрасна О.І. Поняття та ознаки Державної казначейської служби України як юридичної особи публічного права (адміністративно-правовий аспект) / О.І. Прекрасна // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія № 18. Економіка і право : зб. наукових праць. – 2014. – Вип. 24. – С. 169-175.

REFERENCES

1. Holosnichenko, I.P., Stakhurskiy, M.F. and Zolotarova, N.I. (2005), *Administratyvne pravo Ukrayiny : navch. posib.* [Administrative Law of Ukraine : schoolbook], GAN, Kyiv, Ukraine.
2. Kolpakov, V.K. (2004), *Administratyvno-deliktnyi pravovyi fenomen* [Administrative and delictual legal phenomenon], Yurinkom Inter, Kyiv, Ukraine.
3. Sandul, Ya.M. (2014), "To the definition of the "subject of administrative law"", *Nashe pravo*, no. 7, pp. 99-103.

4. Averyanov, V.B. (2005), *Administratyvne pravo Ukrainy. Akademichnyi kurs : pidruch. : u 2 t. – T. 1 : Zahalna chastyna* [Administrative Law of Ukraine. Academic course : textbook : in 2 vol. – Vol. 1 : Common Part], Yurydychna dumka, Kyiv, Ukraine.
5. Matselyk, T.O. (2009), “Subjects of administrative law : the concept and types”, *Naukovyi visnyk National university of the state tax service of Ukraine*, no. 3 (46), pp. 159-164.
6. Stetsenko, S.H. (2007), *Administratyvne pravo Ukrainy : navch. posib.* [Administrative Law of Ukraine : schoolbook], Atika, Kyiv, Ukraine.
7. Vikhlyayev, M.Yu. (2013), “Value concepts of "subjects of administrative law" and "legal administrative entities" in the context of NGOs as subjects of administrative law”, *Pravo i suspilstvo*, no. 3, pp. 50-57.
8. Rossinskiy, B.V. and Starilov, Yu.N. (2009), *Administrativnoe pravo : uchebnik* [Administrative Law : textbook], Norma, Moscow, Russia.
9. Frolov, Yu.M. (2012), “Subjects of administrative law : the essence and reasons for classification”, *Aktualni problemy prava : teoriya i praktyka*, no. 25, pp. 549-557.
10. Matselyk, T.O. (2011), “Classification of administrative law subjects”, *Derzhava i pravo. Yurydychni i politychni nauky : zb. nauk. pr.*, Iss. 53, pp. 248-253.
11. Bakhrakh, D.N., Rossinskiy, B.V. and Starilov, Yu.N. (2007), *Administrativnoe pravo : uchebnik dlya vuzov* [Administrative law : college textbook], Norma, Moscow, Russia.
12. (2015), “About approval of the State Treasury Service of Ukraine ” : Cabinet of Ministers of Ukraine of 15 April 2015, № 215, *Uryadovyi kurer*, April 24, no. 75.
13. (2011), “About approval of provisions on territorial bodies of the State Treasury Service of Ukraine ” : Decree of the Ministry of Finance of Ukraine October 12, 2011, № 1280, *Ofitsiynyi visnyk Ukrainy*, no. 87, art. 3184.
14. Halunko, V.V., Olefir, V.I., Pikhtin, M.P. et al. (2010), *Administratyvne pravo Ukrainy v suchasnykh umovayh (vyklyky pochatku XXI stolittya) : monohrafiya* [Administrative law of Ukraine in modern conditions (challenges XXI century) : monograph], VAT «Khersonska miska drukarnya», Kherson, Ukraine.
15. Frolov, Yu.M. (2012), “Problems of definition and classification of administrative law collective”, *Evropeyski perspektyvy*, no. 4, part 2, pp. 67-72.
16. Prekrasna, O.I. (2014), “The concept and features of the State Treasury Service of Ukraine as a legal entity of public law (administrative and legal aspects)”, *Naukovyi chasopys NPU imeni M.P. Drahomanova. Ekonomika i pravo : zb. naukovykh prats*, Series no. 18, Iss. 24, pp. 169-175.